

Möte med

Regionala ägarrådet/ styrgrupp nytt aktieägaravtal

Torsdagen den 8 maj 2008

Norra Hamngatan 14, Göteborg

Närvarande:

Birgitta Johansson, VGR
Mimmi von Troil, VGR
Birgitta Adolfsson, VGR
Birgitta Losman, VGR
Margaretha Yngvesson, VGR
Anders Fath, VGR
Sören Kviberg, VGR
Billy Bertilsson, VGR
Barbro Hassel, Skaraborg
Leif Johansson, Skaraborg
Kjell Andersson, Sjuhärad
Crister Persson, Sjuhärad
Kurt Svensson, Fyrbodal
Hans Bergfelt, Göteborgsregionen

Sekretariat:

Maria Larsson
Ulrika Bokeberg
Sara Persson
Rolf Thor
Peter Skoglund

Dagordning:

1. föregående minnesanteckningar
2. Diskussion om framtida ägarstruktur (enskilt/delat)
3. Rapport om arbete med ny bilaga 13
4. Rapport om arbete vad gäller tillämpning av modellerna enskilt/delat ägarskap – med avseende på mål, ägarstruktur och dialog med Västtrafik
5. Tidplan
6. 23 maj: information om processen nytt aktieägaravtal till ägarna
7. Övriga frågor
8. Nästa möte

1. Föregående minnesanteckningar

Inga kommentarer på föregående minnesanteckningar, de lades till handlingarna.

2. Diskussion om framtida ägarstruktur (enskilt/delat)

Birgitta Johansson bad de olika partierna att rapportera hur diskussionerna går angående enskilt eller delat ägarskap.

Alla partierna har öppnat upp frågan.

Centern (Leif Johansson) Frågan är lyft i partiet. Partiet kom fram till två viktiga slutsatser som bör vara överordnat allt annat:

1. Utgå från resenärsperspektivet
2. Få till ett gemensamt avgifts- och taxesytem för hela Västra Götaland.

Centern anser att det kan bli svårt att få acceptans för skatteväxling i de små kommunerna. Det är möjligt att kommuner säger nej till enskilt ägarskap med hänsyn till befarade konsekvenser av en skatteväxling. Vidare så bör frågan lyftas om hur Göteborg med kranskommuner ska hanteras.

Kristdemokraterna (Anders Fasth) Partiet har haft uppe frågan vid två tillfällen. Ingenting är klart ännu men fullmäktigegruppen är öppna för enägarmodellen.

Folkpartiet (Birgitta Adolfsson) Frågan har varit uppe och man är positiva till enägarmodellen men ingenting är bestämt.

Vänsterpartiet (Sören Kviberg) Partiet har haft uppe frågan och processen pågår. En splittning i frågan kan urskiljas inom partiet men man är negativ till skatteväxling. Tydliga indikationer bör kunna ges i augusti.

Miljöpartiet (Birgitta Losman) Frågan är lyft i partiet. Den 9 maj tas frågan åter upp.

Moderaterna (Mimmi von Troil) Frågorna diskuterats men har inte tagits upp för ställningstagande.

Sjukvårdspartiet (Billy Bertilsson) Frågan är lyft i partiet där diskussioner pågår. Skatteväxlingsfrågan anses svår för småkommunerna. Även frågor rörande tillgänglighet och taxesytem är viktiga att ta hänsyn till. En fråga som tagits upp i partiet är vad som händer om regionen blir ensam ägare och vissa kommuner släpper sitt engagemang.

Frågor/diskussion

Frågan om det kommer mer underlag angående skatteväxling restes. I dagsläget räknar alla kommuner hur utfallet blir för dem och alla räknar olika, vilket kan bli väldigt fel.

Birgitta Johansson förklarade att det är en väldigt omfattande utredning som behöver göras. Vi måste ta ställning till om det är värt att dra igång en sådan omfattande utredning.

Rolf Thor ansåg att det kan vara viktigt att titta på detta då skatteväxlingen verkar vara en så pass viktig fråga för partierna och kommunerna. Om sekretariatet får ett sådant uppdrag så tas det om hand. Många instämde i att det är bra om ett kunskapsunderlag för skatteväxlingsfrågan tas fram så att vi kommer vidare på ett korrekt sätt i utredningen av de båda

ägarskapsmodellerna. Peter Skoglund påpekade att det enligt minnesanteckningarna från mötet den 27 mars är VästKom som ska stå för initiativ till en fortsatt utredning om skatteväxlingen.

Birgitta Losman påpekade att det är viktigt att vi i arbetet med olika ägarmodeller jämför med hur det ser ut idag. Har vi ett rättvist system idag? Det är även viktigt att vi har en förståelse för och förmedlar ut i partierna och kommunerna att kostnaderna för kollektivtrafik kommer att öka vilken modell vi än väljer.

Rolf Thor underströk att projektgruppen arbetar vidare med båda alternativen, enskilt och delat ägarskap. Inflytandet för kommunerna är viktigt i båda systemen.

3. Rapport om arbete med ny bilaga 13

Ulrika Bokeberg gick igenom de alternativ som enligt teorin finns att utgå ifrån vid utformning av en ny fördelningsmodell. Arbetsgruppen för en Ny bilaga 13 föreslår utredning av en modell med fortsatt avgränsat lokalt och regionalt ansvar, men att man eftersträvar ökad transparens och stabilitet jämfört med dagens modell.

Tidigare har projektgruppen föreslagit att man går vidare och tittar på hur man kan koppla fördelningsmodellen antingen till betalsystemet eller till kortförsäljningen. I det fortsatta arbetet konstateras att dessa två huvudspår kan kombineras till en modell.

Förslag till utredningsalternativ:

Resor fortsätter att utgöra fördelningsgrund för kostnader och intäkter, men arbetsgruppen utreder möjligheten att frigöra sig från resvaneundersökningar.

Intäktsfördelningen görs utifrån kortförsäljningen. Intäkter från försäljning av lokala kort går direkt till berörd kommun och intäkterna från försäljning av regionala kort fördelas utifrån en mall som tagits fram utifrån hur resorna sker idag. Betalsystemet används sedan att uppdatera mallarna för regionala kort och då utifrån antalet påstigande. I alternativen ska också utredas hur storstadsproblematiken kan beaktas.

Oavsett alternativ bör möjligheterna utredas för bolaget att föra pengar mellan åren för att jämna ut variationer på ägarnivå.

Arbetsgruppen har ställt samman arbetet så här långt i en delrapport, som kommer att skickas ut till ägarrådet.

Beslut om fortsatt uppdrag till projektgruppen:

1. Utredningsarbete med två huvudspår – delat/ enskilt ägarskap till augusti

- Utredda konsekvenserna av en ev skatteväxling
(*så långt man hinner till augustimötet*)
- Ta fram 3 principalternativ på bilaga 13
 - Alternativ 1: Stor förenkling
 - Alternativ 2: Medelväg
 - Alternativ 3: Mindre förenkling

4. Rapport om arbete vad gäller tillämpning av modellerna enskilt/delat ägarskap – med avseende på mål, ägarsamverkan och dialog med Västtrafik

Maria Larsson redogjorde för processerna mål, ägarsamverkan och dialog med Västtrafik. En arbetsgrupp från projektgruppen har bildats för att arbeta med processen där även Västtrafik ingår. Maria presenterar förslag till målstruktur där ägarna beslutar om vision, övergripande mål och delmål. Förslaget innebär att ägarna har en tydlig strategisk målstyrning av bolaget. Visionen bör läggas fast i aktieägaravtalet medan de övergripande målen kan ges till Västtrafik i form av ägardirektiv. Delmål bör finnas med i verksamhetsplanen och följas upp kontinuerligt. Dessa mål bör vara SMARTa; dvs specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbundna.

Vidare presenterade Maria ett antal utgångspunkter för ägarsamverkan. Inflytande är en nyckelfaktor och måste fördelas på ett sådant sätt att parterna blir nöjda. Ambitionen är att hitta former för ett ökat delregionalt inflytande. I ett fortsatt delat ägarskap kan det finnas ett forum för ägarsamverkan både på regional och delregional nivå, motsvarande ägarråden i dagens avtal. En grundläggande utgångspunkt är att ägarna ska ägna sig åt strategiska frågor.

Dialogen med Västtrafik föreslås fokusera på strategiska frågor såsom ekonomi, verksamhetsplan, prisstruktur, strategier, mål mm. Tydlighet om och när politiska beslut ska fattas är viktigt. Västtrafiks tre viktigaste processer gentemot ägarna är verksamhetsplan, budget och trafikförsörjningsplan. I framtiden föreslås verksamhetsplanen att gälla i 3 år. Budget och trafikförsörjningsplan föreslås slås ihop till en aktivitetsplan och budget som är 1-årig. Den detaljerade trafikplaneringen föreslås göras av Västtrafik med avstämning på tjänstemannanivå.

En diskussion hölls angående ägarstyrning. Hur, när och var kan en kommun utöva sin ägarstyrning idag? Vilken status har ägarråden? Ska kommunerna gå direkt till Västtrafik eller lyfta frågan via ägarråden först? Det råder en osäkerhet ute i ägarråden hur processen ska gå till. En kommuns beslut kan ha stor inverkan på andra kommuner och bör då diskuteras i ägarråden. Det är viktigt att samhällsplanering kommer in i arbetet. Det måste bli tydligare i var beslut tas och var dialog förs.

Christer Persson uppmärksammade oss på frågan om hur vi ska arbeta när det gäller att ta snabba beslut. Han nämnde nedläggningen av linje 351 mellan Tranemo och Gislaved som exempel.

Beslut om fortsatt uppdrag till projektgruppen:

2. Fördjupning kring ägarsamverkan utifrån principen ökat delregionalt inflytande över kortväga regional trafik
3. Konkretisering av dialogprocesserna med Västtrafik – VP, TFP, Budget

5. Tidplan

Maria Larsson redogjorde för gällande tidplan. Om den planerade tidplanen ska hålla behöver politiken lämna besked om huvudsaklig inriktning i frågan om ägarskap senast i slutet på augusti. Tills vidare arbetar projektgruppen med båda inriktningarna.

Nuvarande avtal gäller till 31/12 2010 och måste sägas upp senast 31/12 2009 annars förlängs det med automatik i ytterligare 4 år. Det betyder att ett nytt avtal bör vara klart och underskrivet innan 31/12 2009.

Det är planerat en remiss av ett förslag första halvåret av 2009 till samtliga kommuner och region. Tidplanen ser i detalj olika ut om man går vidare med enskilt eller delat ägarskap.

Fortsatt delat ägarskap innebär följande tidplan:

- aug 08 – besked om inriktning av ägarskap
- 1:a halvåret 09 – remiss av förslag på nytt aktieägaravtal med ny bilaga 13, förslag till vision mm.
- 2:a halvåret 09 – Beslut i samtliga fullmäktige om att skriva under nytt avtal
- nov 09 – påskrift av nytt avtal av 50 parter
- förberedelser inför ny bilaga 13, formulering av mål
-

Enskilt ägarskap innebär följande tidplan:

- aug 08 – besked om inriktning av ägarskap
- nå enighet om skatteväxling eller ”beställarmodell”
- Beslut av ägarna för ett enskilt ägarskap på en extra årsstämma
- 1:a halvåret 09 – remiss av förslag
- 2:a halvåret 09 – Beslut i samtliga fullmäktige om att föra över ägarskapet till Västra Götalandsregionen
- nov 09 – påskrift av avtal om innehåll i skatteväxling eller om beställarmodell
- 1:a halvåret 10 – Beslut hos 50 fullmäktige om ändrad skattesats och därefter upp till regeringen.

Birgitta Johansson betonade att tidplanen är tuff men att vi måste försöka hålla den oavsett val av modell och understryker vikten av att partierna sätter ned foten om vilken principmodell man förordar senast i augusti.

6. 23 maj: information om processen nytt aktieägaravtal till ägarna

Maria Larsson presenterar förslag till dagordning för ägarrådets information till ägarna om processen nytt aktieägaravtal. Följande punkter ingår:

- Inledning av Birgitta Johansson
- Bakgrund och uppdrag
- Ägarskapsdiskussioner
- Utgångspunkter för fortsatt arbete
- Tidplan
- Redovisning av modeller och förslag på tillämpning

7. Övriga frågor

- Höstens studieresa föreslås gå till Skåne den 27-28 november.

- Margaretha Yngvesson har varit med på Dialogtorget. Ungdomarna i Herrljunga och Partille har starka önskemål om att fritidsresekortet skall gälla från 14.00. Idag gäller fritidskortet från 16.00. Då skoldagen slutar vid olika tider och ofta tidigare än 16.00 önskar ungdomarna att kortet skall gälla från 14.00.

- Tjänstemännen tar med denna fråga på samrådsmöte med Västtrafik.

- Leif Johansson uppmärksammade oss på en annonsering Västtrafik för närvarande genomför. Annonseringen är upprörande. Den vänder sig till ungdomar och går ut på att man kan ta tåget hem om går ut och festar.
- Tjänstemännen tar med denna fråga på samrådsmöte med Västtrafik.

8. Nästa möte

Onsdagen den 18 juni samrådsmöte med Västtrafik i Skövde.

Torsdag 21 augusti enbart Regionala ägarrådet i Göteborg.

Anteckningar

Sara Persson

Justeras

Birgitta Johansson